

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

24.

USNESENÍ
výboru pro životní prostředí
z 5. schůze
dne 9. března 2022

k dokumentu EU: Návrh rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se stanoví limity pro odpad obsahující rtuť podle čl. 11 odst. 2 uvedené úmluvy, COM(2022) 62 final, 6320/22

Po úvodním slově Ing. Karla Bláhy, ředitele odboru environmentálních rizik a ekologických škod Ministerstva životního prostředí, zpravodajské zprávě posl. Ing. Bereniky Peštové, Ph.D. a po rozpravě

výbor pro životní prostředí Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

- I. **bere na vědomí** Návrh rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se stanoví limity pro odpad obsahující rtuť podle čl. 11 odst. 2 uvedené úmluvy, COM(2022) 62 final, 6320/22;
- II. **pověřuje** předsedkyni výboru, aby o tomto usnesení informovala předsedu výboru pro evropské záležitosti.

Klára KOČMANOVÁ v. r.
ověřovatelka

Ing. Berenika PEŠTOVÁ, Ph.D. v. r.
zpravodajka

Ing. Jana KRUTÁKOVÁ v. r.
předsedkyně

Postoj Unie k přijetí rozhodnutí o limitech pro odpad obsahující rtuť v rámci Minamatské úmluvy

Informační podklad k návrhu rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se stanoví limity pro odpad obsahující rtuť podle čl. 11 odst. 2 uvedené úmluvy

NÁVRH ROZHODNUTÍ

Návrh rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se stanoví limity pro odpad obsahující rtuť podle čl. 11 odst. 2 uvedené úmluvy

COM(2022) 62 final, kód Rady 6320/22

Interinstitucionální spis 2022/0042/NLE

- **Právní základ:**
Článek 192 odst. 1 a článek 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
17. 2. 2022
- **Datum projednání ve VEZ:**
23. 2. 2022 (1. kolo)
- **Procedura:**
Nelegislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Není k dispozici.

- ***Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:***

Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- ***Odůvodnění a předmět:***

Předložený [návrh rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti, pokud jde o přijetí rozhodnutí, kterým se stanoví limity pro odpad obsahující rtuť podle čl. 11 odst. 2 uvedené úmluvy](#), podporuje přijetí rozhodnutí o limitech pro rtuti kontaminovaný odpad.

[Minamatská úmluva o rtuti](#) byla dojednána pod patronací Programu OSN pro životní prostředí a má za základní cíl ochranu lidského zdraví a životního prostředí před emisemi a úniky rtuti a jejích sloučenin způsobenými lidskou činností. **Úmluva se zabývá celým životním cyklem rtuti.** Obsahuje opatření týkající se ukončování těžby rtuti, omezování použití rtuti ve výrobcích a výrobních procesech, kontroly emisí do ovzduší a úniků do vody a půdy a regulace těžby a zpracování zlata pomocí amalgamace. Nastavuje pravidla a podmínky pro skladování rtuti a jejích sloučenin a pro nakládání s odpady, ve kterých jsou rtuť a její sloučeniny obsaženy, a pokrývá i problematiku řešení míst kontaminovaných rtutí a zdravotních aspektů souvisejících s expozicí rtuti. Úmluva předpokládá přijímání tzv. zásad („guidance“), jejichž smyslem je stanovit podrobnější vodítko pro smluvní strany v jejich naplňování úmluvy. Vrcholným rozhodovacím orgánem úmluvy je Konference smluvních stran. Úmluva vstoupila v platnost dne 16. srpna 2017.

Evropská unie je smluvní stranou úmluvy stejně jako všechny členské státy. Podle článku 28 úmluvy má každá smluvní strana jeden hlas. **Unie však, jakožto organizace regionální hospodářské integrace, uplatňuje své právo hlasovat ve věcech spadajících do její působnosti počtem hlasů, který se rovná počtu jejích členských států, jež jsou smluvními stranami této úmluvy. Unie neuplatňuje své hlasovací právo, jestliže některý z jejích členských států uplatní své hlasovací právo, a naopak.**

Článek 11 Minamatské úmluvy upravuje **odpady obsahující rtuť**. Stanoví, že:

1. Příslušné definice z Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování se použijí na odpady pokryté touto úmluvou pro smluvní strany Basilejské úmluvy. Smluvní strany této úmluvy, jež nejsou smluvními stranami Basilejské úmluvy, použijí tyto definice jako zásady použitelné na odpady pokryté touto úmluvou.

2. Pro účely této úmluvy odpady obsahující rtuť znamenají látky nebo předměty:

- a) které se skládají ze rtuti nebo sloučenin rtuti;
- b) které obsahují rtuť nebo sloučeniny rtuti, nebo
- c) které jsou kontaminovány rtutí nebo sloučeninami rtuti,

v množství překračujícím příslušné limity definované jednotným způsobem konferencí smluvních stran ve spolupráci s příslušnými orgány Basilejské úmluvy, které je odstraněno nebo se zamýšlí odstranit nebo se vyžaduje odstranit podle ustanovení vnitrostátního práva nebo této úmluvy. Tato definice nezahrnuje skřívku, odpadní kamení a důlní hlušinu, kromě těch z primární těžby rtuti, pokud neobsahují rtuť nebo sloučeniny rtuti nad limity definovanými konferencí smluvních stran.

3. Každá smluvní strana přijme odpovídající opatření, aby odpad obsahující rtuť:

- a) byl spravován environmentálně šetrným způsobem při zohlednění pokynů vytvořených v rámci Basilejské úmluvy a v souladu s požadavky, které konference smluvních stran přijme jako dodatečnou přílohu podle článku 27. Při stanovování požadavků vezme konference smluvních stran v úvahu nařízení a programy pro nakládání s odpady smluvních stran;

b) byl obnoven, recyklován, znovuzískáván nebo přímo zpětně použit pouze pro použití povolené smluvní straně podle této úmluvy nebo pro environmentálně šetrné odstranění podle odst. 3 písm. a);

c) byl, pokud jde o smluvní strany Basilejské úmluvy, převážen přes mezinárodní hranice pouze za účelem environmentálně šetrného odstranění v souladu s tímto článkem a s Basilejskou úmluvou. Za podmínek převozu přes mezinárodní hranice, na které se Basilejská úmluva nevztahuje, povolí smluvní strana tento převoz pouze po zohlednění příslušných mezinárodních pravidel, standardů a pokynů.

4. Konference smluvních stran bude usilovat o úzkou spolupráci s příslušnými orgány Basilejské úmluvy, dle potřeby, při přezkumu a aktualizaci pokynů uvedených v odst. 3. písm. a).

5. Smluvní strany se vybízejí ke spolupráci vzájemně a s příslušnými mezivládními organizacemi a dalšími subjekty, dle potřeby, za účelem vytvoření a spravování globální, regionální a vnitrostátní kapacity pro nakládání s odpady obsahujícími rtuť environmentálně šetrným způsobem.

Konference smluvních stran přijala na svém třetím zasedání (25. – 29. listopadu 2019) rozhodnutí MC-3/52, které stanoví: „*Na jedné straně veškerý odpad, který se skládá ze rtuti nebo sloučenin rtuti nebo který obsahuje rtuť nebo sloučeniny rtuti, je „odpadem obsahujícím rtuť“, jak je stanoveno v čl. 11 odst. 2 úmluvy, bez ohledu na to, kolik rtuti nebo sloučenin rtuti odpad obsahuje. Pokud jde o skryvku a odpadní kamení z jiné těžby než primární těžby rtuti, není třeba stanovovat limity, což znamená, že spadají do oblasti působnosti článku 11 úmluvy. Na druhé straně, pokud jde o **odpady kontaminované rtutí nebo sloučeninami rtuti („rtutí kontaminovaný odpad“), včetně hlušiny z těžby jiné, než je primární těžba rtuti (dále jen „důlní hlušina“), a vzhledem k tomu, že smluvní strany nedosáhly dohody, má skupina technických odborníků zřízená konferencí smluvních stran na jejím druhém zasedání (19. – 23. listopadu 2018) pokračovat v jednáních o příslušných limitech během období mezi zasedáními, jež předchází čtvrtému zasedání.***“

Tato odborná činnost mezi zasedáními vyústila ve zvláštní zprávu vypracovanou sekretariátem úmluvy, která obsahuje [návrh rozhodnutí konference smluvních stran o limitech pro odpad obsahující rtuť určený k posouzení a případnému přijetí v rámci druhé části čtvrtého zasedání konference smluvních stran Minamatské úmluvy o rtuti](#) (dále jen „zamýšlený akt“). Zamýšlený akt stanoví limity umožňující identifikaci rtutí kontaminovaného odpadu, na nějž se bude vztahovat článek 11 úmluvy. V souladu s tím zamýšlený akt blíže vymezí oblast působnosti ustanovení úmluvy týkajících se odpadu, zejména čl. 11 odst. 3 o povinnosti spravovat příslušný odpad obsahující rtuť environmentálně šetrným způsobem.

Zamýšlený akt bude předmětem projednávání během druhé části čtvrtého zasedání Konference smluvních stran úmluvy ve dnech 21. – 25. března 2022.

- **Obsah a dopad:**

Navrhovaným postojem, který má být na zaujat jménem Unie v rámci druhé části čtvrtého zasedání Konference smluvních stran úmluvy, je **podpořit přijetí zamýšleného aktu**, protože je v souladu s acquis EU. Vzhledem k tomu, že zamýšlený akt doplní rozhodnutí MC-3/5 tím, že se bude zabývat jinou kategorií odpadu obsahujícího rtuť, tj. rtutí kontaminovaným odpadem, je tento navrhovaný postoj plně v souladu s postojem EU přijatým s ohledem na třetí zasedání konference smluvních stran úmluvy, které přispělo k vypracování tohoto rozhodnutí a již se zabývalo otázkou určení limitů pro takový odpad.